

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 17 lutego 2014 roku (data prezentaty) powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. wniósł o zasądzenie od pozwanych (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., G. W., P. S. i I. S. kwoty 10383,54 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 14 marca 2012 roku do dnia zapłaty oraz zasądzenie od pozwanych na rzecz powoda kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, iż powód jest w posiadaniu weksla płatniczego wystawionego na jego zlecenie przez pozwaną Spółkę oraz poręczonego przez pozostałych pozwanych, wypełnionego wobec niewywiązania się przez pozwaną Spółkę z zawartej z powódką umowy leasingu nr K 113677. Pomimo wezwania do wykupu weksla nie spłacono roszczenia, ani nie podjęto w tym zakresie żadnych czynności zmierzających do ugodowego zakończenia sporu.

Do pozwu powód dołączył weksel opiewający na kwotę dochodzoną pozwem oraz przedstawienie weksla do zapłaty pozwanej Spółce.

(pozew – k. 2-4)

Nakazem zapłaty z dnia 25 lutego 2014 roku wydanym w postępowaniu nakazowym w sprawie o sygn. akt II Nc 4251/14, Sąd nakazał, aby pozwani (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., G. W., P. S. i I. S. zapłacili solidarnie na rzecz powoda żadaną kwotę 10383,54 zł wraz z odsetkami od dnia 14 marca 2012 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 2547 zł tytułem kosztów procesu, w tym kwotę 2417 zł tytułem zastępstwa procesowego, w terminie dwóch tygodni od dnia doręczenia nakazu lub wnieśli w tym terminie zarzuty.

Odpis nakazu zapłaty wraz z odpisami pozwu został prawidłowo doręczony wszystkim pozwanym.

(nakaz zapłaty – k. 22; zwrotne potwierdzenia odbioru – k.42, 43-45)

Pozwana (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., pozwany G. W. oraz pozwany I. S. nie zaskarżyli nakazu zapłaty z dnia 25 lutego 2014 roku (sygn. akt II Nc 4251/14), który wobec tych pozwanych stał się prawomocny.

(nakaz zapłaty – k. 22-22v)

Od powyższego nakazu zapłaty pozwany P. S. wniósł w dniu 18 kwietnia 2014 roku (data prezentaty – k. 23) zarzuty, którymi nakaz zapłaty wydany przez Sąd w dniu 25 lutego 2014 roku (sygn. akt II Nc 4251/14) zaskarżył w całości wnosząc o jego uchylenie i oddalenie powództwa w całości.

W uzasadnieniu swych zarzutów pozwany podniósł, iż przedmiotowy weksel został uzupełniony niezgodnie z treścią złożonej deklaracji wekslowej oraz z treścią ogólnych warunków umów leasingu – zabezpieczonej tym wekslem, a co za tym idzie naruszenie art. 10 Prawa wekslowego poprzez niezachowanie terminu 7 dni zawiadomienia pozwanego o wypełnieniu weksla, co narusza również art. 2 i 102 Prawa wekslowego. Ponadto pozwany zarzucił nie przedstawienie weksla pozwanemu, wypełnienie weksla niezgodnie z wymogami formalnymi. Pozwany wskazał, iż w związku ze sprzedażą jego udziałów w (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. nabywcy T. P., wygasły jednocześnie dokonane przez niego poręczenia wekslowe za zobowiązania tejże Spółki a T. P. przejął odpowiedzialność za wystawione weksle. Pozwany podniósł również, że część umów leasingowych została całkowicie spłacona, zaś weksle nie zostały zwrócone do pozwanej Spółki lub zniszczone, co powoduje wątpliwość, czy weksel z innej umowy nie został użyty do wypełnienia w niniejszej sprawie. Wniósł o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu księgowości w celu wyliczenia wartości odszkodowania, którego żąda powód w niniejszej sprawie oraz rzeczoznawcy ustalającego wartość sprzedanego auta.

Ponadto pozwany wniósł o zobowiązanie powoda do przedstawienia oryginału deklaracji wekslowej do wystawionego weksla, zobowiązanie powoda do złożenia rozliczenia umowy leasingu K 113677 zgodnie z postanowieniami ogólnych warunków leasingu przy uwzględnieniu wartości wniesionych. Wpłaty do każdej z faktur wystawionych przez pozwaną, wartości zwróconego samochodu stanowiącego przedmiot umowy oraz wszelkich innych dokumentów rozliczeniowych. Pozwany wniósł o wezwanie do udziału w sprawie T. P., który na podstawie umowy z dnia 16.09.2009r. przejął za pozwanych odpowiedzialność za weksle wystawione przez (...) do wszystkich umów leasingowych we wszystkich bankach i linii kredytowej w Banku (...) S.A. Nadto pozwany wniósł o zasądzenie od powoda na jego rzecz zwrotu kosztów procesu wg norm przepisanych.

(zarzuty pozwanego P. S. od nakazu zapłaty – k. 23-31)

Zarządzeniem z dnia 2 października 2015r. zobowiązano powoda do złożenia w terminie 7 dni odpowiedzi na zarzuty oraz przedstawienia umowy leasingu nr K 113677, deklaracji wekslowej, rozliczenia umowy leasingu nr K 113677, Ogólnych Warunków Umowy Leasingu, faktury VAT dotyczącej sprzedaży przedmiotu leasingu oraz dowodu nadania listem poleconym pisma datowanego na dzień 28.02.2012r. (zatytułowanego „Przedstawienie weksla do zapłaty”) pozwanym w tym P. S. po rygorem negatywnych skutków procesowych. Niniejsze zarządzenie zostało doręczone pełnomocnikowi powoda w dniu 8 października 2015r. (zarządzenie, k. 135, potwierdzenie odbioru k. 139)

Powód nie wykonał powyższego zarządzenia.

(bezsporne)

Sąd Rejonowy ustalił, następujący stan faktyczny:

(...) Spółkę z o.o. w W. (poprzednik prawny powoda) i (...) Sp.z o.o. siedzibą w W. łączyła umowa leasingu nr K 113677 na zabezpieczenie, której wystawiony został przez (...) weksel in blanco. Poręczenia za wystawcę weksla udzielił I. S., P. S. i G. W.. Do weksla sporządzono deklarację wekslową, która określała kiedy i w jakich okolicznościach weksel mógł być uzupełniony.

(bezsporne, pozew k. 3, weksel k. 6, zarzuty od nakazu zapłaty 23-31)

W dniu 16 września 2009 roku G. W., P. S. i I. S. zawarli z T. P. umowę zbycia udziałów (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., zgodnie z postanowieniami której (§ 3) T. P. zobowiązał się wobec ww. zbywców, że doprowadzi do uregulowania zobowiązań Spółki wobec wszystkich wierzycieli a także, że przejmie odpowiedzialność za weksle wystawione przez Spółkę do wszystkich umów leasingowych we wszystkich bankach i linii kredytowej w Banku (...) S.A.

(dowód – umowa zbycia udziałów wraz załącznikami – k.32-41)

Wobec nieuiszczenia przez korzystającego na rzecz finansującego należnych płatności z tytułu zawartej umowy leasingu nr K 113677, (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. w dniu 28 lutego 2012 roku uzupełniła przedmiotowy weksel na kwotę 10383,54 zł z terminem płatności na dzień 13 marca 2012 roku. (dowód - pismo „przedstawienie weksla do zapłaty” – k. 13)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo podlega oddaleniu w całości.

Za bezsporny należy uznać fakt, iż (...) Spółkę z o.o. w W. (poprzednik prawny powoda) i (...) Sp.z o.o. siedzibą w W. łączyła umowa leasingu nr K 113677 będąca podstawą wystawienia weksla in blanco, stanowiącego zabezpieczenie jej należytego wykonywania. Bezspornym jest również fakt poręczenia przez pozwanych P. S. tego weksla i wypełnienia go przez remitenta na kwotę 10383,54 złotych.

Wobec faktu, iż pozwana Spółka, G. W. i I. S. nie zaskarżyli nakazu zapłaty Sądu Rejonowego dla Warszawy-Mokotowa w W. z dnia 25 lutego 2014 roku (sygn. akt II Nc 4251/14), który wobec tych pozwanych stał się prawomocny, niniejsze postępowanie dotyczy wyłącznie pozwanego P. S. (poręczyciela za wystawcę weksla będącego podstawą wywiedzonego powództwa).

Na wstępie wskazać należy, że weksel jest dokumentem formalnym, który prawnie powstaje przez ścisłe przestrzeganie wymaganych przez prawo wymogów. Weksel musi być wystawiony pod rygorem nieważności w formie i według treści przepisanej prawem wekslowym (ustawa z dnia 28 kwietnia 1936 r., Dz. U. nr 37, poz. 282). Weksel jest papierem wartościowym, ucieleśniającym bezwarunkowe i abstrakcyjne zobowiązanie pieniężne osób, które złożyły na nim swoje podpisy.

Nie ulega wątpliwości, że prawo wekslowe dopuszcza możliwość wystawienia tzw. weksla in blanco – takiego weksla, który w chwili wystawienia nie zawiera wszystkich elementów niezbędnych dla jego ważności określonych w art. 1 i 2 oraz 101 i 102 prawa wekslowego. Pomimo, iż ustawa nie zawiera legalnej definicji takiego weksla należy uznać, że jest to dokument zawierający co najmniej podpis wystawcy złożony w zamiarze zaciągnięcia zobowiązania wekslowego. Za weksel in blanco należy uznać także dokument opatrzony samym tylko podpisem poręczyciela (vide wyrok SA w Gdańsku z dnia 10 marca 1994 r., I ACr 1178/94, OSA 1995, z. 3, poz. 8). Zwykle weksel in blanco składany jest na zabezpieczenie wiarygodności lub na zabezpieczenie roszczeń mogących powstać w przyszłości z tytułu szkód i strat, jakie może spowodować wystawca weksla. Z chwilą wystawienia weksla in blanco i wręczenia go wierzycielowi następuje zawarcie porozumienia między wystawcą weksla, a osobą, której ten weksel zostaje wręczony określające sposób jego uzupełnienia. Porozumienie takie jest umową zawieraną pomiędzy odbiorcą weksla a wystawcą weksla.

Zgodnie z art. 30 prawa wekslowego zapłatę weksla można zabezpieczyć poręczeniem wekslowym (aval) co do całości sumy wekslowej lub co do jej części. Poręczenie umieszcza się na wekslu albo na przedłużku. Poręczenie oznacza się wyrazem „poręczam” lub innym zwrotem równoznacznym; podpisuje je poręczyciel. Nawet sam podpis na przedniej stronie weksla uważa się za udzielenie poręczenia, wyjąwszy gdy jest to podpis wystawcy lub trasata. Poręczenie powinno wskazywać, za kogo je dano.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, stwierdzić należało, iż złożony do niniejszej sprawy dokument zawiera wszystkie cechy wymienione w przepisie art. 101 Prawa wekslowego. Nie ulegało także jakiegokolwiek wątpliwości, iż powódka mogła dla zabezpieczenia ewentualnych roszczeń z umowy leasingu zastosować instrument prawny w postaci własnego weksla in blanco. Wskazany papier wartościowy został dodatkowo zabezpieczony przez poręczenie wekslowe, udzielone m.in. przez pozwanego P. S. Zgodnie z przepisem art. 31 Prawa wekslowego do udzielenia przez nich poręczenia doszło poprzez złożenie na wekslu własnoręcznego podpisu. Pozwany nie kwestionował faktu, że złożył swój podpis na wekslu jako poręczyciel za wystawcę.

Wskazać w tym miejscu należy, że zgodnie z treścią art. 32 Prawa wekslowego poręczyciele odpowiadają tak samo, jak ten, za kogo poręczyli. Art. 32 Prawa wekslowego nie przesądza jednak o zakresie zarzutów przysługujących poręczycielowi wekslowemu. Zgodnie z poglądem przyjętym w orzecznictwie Sądu Najwyższego **poręczyciel, który udzielił poręczenia na wekslu in blanco, może do czasu indosowania weksla przez remitenta powoływać się na wypełnienie weksla niezgodnie z zawartym porozumieniem**. (zob. wyrok SN z dnia 28 października 1963 r., II CR 249/63, wyrok SN z dnia 5 czerwca 1997 r., II CKN 185/97, wyrok SN z dnia 24 października 2003 r., III CK 35/02, wyrok SN z dnia 12.12.2008 r. II CSK 360/08, wyrok SN z dnia 03.08.2006 r. IV CSK 101/06). Zatem dopuszczalne jest podnoszenie przez poręczycieli zarzutów dotyczących stosunku podstawowego na zabezpieczenie, którego wystawiony został weksel a abstrakcyjność zobowiązania wekslowego w przypadku weksla gwarancyjnego ulega znacznemu ograniczeniu.

W niniejszej sprawie pozwany w złożonych zarzutach od nakazu zapłaty podniósł między innymi zarzut będący w istocie zarzutem wypełnienia weksla niezgodnie z deklaracją wekslową, która określała kiedy i w jakich okolicznościach weksel może być uzupełniony. Ponadto wskazywał, iż powód wypełniając weksel na kwotę 10383,54 złote **nie wskazał jakiego zobowiązania ta kwota dotyczy, skąd wynika, jak została wyliczona i**

domagał się od powoda przedstawienia stosownego wyliczenia (z uwzględnieniem wpłat pozwanej spółki, wartości zwróconego samochodu i innych dokumentów rozliczeniowych), które to wyliczenie następnie miało być zweryfikowane za pomocą opinii biegłego z zakresu księgowości.

Niewątpliwie w procesie wekslowym ciężar dowodu wykazania nieistnienia należności dochodzonej pozwem spoczywa na dłużniku. Jak to jednak zaznaczył Sąd Apelacyjny w Poznaniu w wyroku z dnia 2 marca 2005 roku wydanym w sprawie I Aca 1413/2004 (OSA 2006/4 poz. 31 str. 31), udowodnienie przez pozwanego nieistnienia zobowiązania ze stosunku podstawowego jest możliwe **tylko wtedy, gdy powód poda nie tylko sumę zadłużenia, ale również wyliczy i wskaże co składa się na tą sumę**. Bez tego pozwany nie jest w stanie wykazać niezgodności sumy wekslowej z zawartym porozumieniem, natomiast podniesienie przez pozwanego zarzutów ze stosunku podstawowego zobowiązuje powoda do złożenia oświadczenia co do tych zarzutów . Sąd ten wskazał również, że "w razie wypełnienia weksla in blanco w zakresie sumy wekslowej przez wierzyciela osobistego (remitenta) wierzyciel ten nie może się zasłaniać wobec dłużnika abstrakcyjnością zobowiązania wekslowego, gdy dłużnik żąda rozliczenia dochodzonej kwoty. Wierzyciel ma wówczas obowiązek podać, z jakiego tytułu domaga się zapłaty i przedstawić stosowne wyliczenie".

Zarządzeniem z dnia 2 października 2015 roku pełnomocnik powoda został zobowiązany do przedstawienia w terminie 7 dniowym oryginału deklaracji wekslowej i rozliczenia umowy leasingu z uwzględnieniem wartości zwróconego samochodu stanowiącego przedmiot leasingu. Jednocześnie, stronie powodowej zostały doręczone zarzuty pozwanego od nakazu zapłaty. Pomimo otrzymania zobowiązania w dniu 9 października 2015 roku pełnomocnik powoda nie złożył odpowiedzi na zarzuty nie wyjaśnił tym samym jakich konkretnych należności dotyczy kwota, na którą wypełniono weksel, nie przedstawił również oryginał deklaracji wekslowej i inne dokumenty będące podstawą roszczenia.

W świetle powyższego, Sąd uznał, iż powód nie przytoczył podstawy faktycznej żądania i w istocie odmówił wdania się w spór na płaszczyźnie stosunku podstawowego, który ma charakter priorytetowy wobec stosunku wynikającego z weksla gwarancyjnego in blanco. Nakaz zapłaty podlegał zatem uchyleniu a powództwo oddaleniu na podstawie art. 496 kpc w całości jako niezasadne – stąd bezprzedmiotowe stało się przeprowadzanie dowodu z opinii biegłego z zakresu księgowości, rzeczoznawcy majątkowego czy przesłuchania w charakterze strony P. S. i podobnie jak rozpoznawanie pozostałych zarzutów zgłoszonych przez pozwanego w niniejszej sprawie.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 98 kpc zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu i art. 113 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2014r., poz. 1025 tekst jednolity). Pozwany P. S. był zwolniony od opłaty od zarzutów, które w niniejszej sprawie wynosiły 390 zł (k. 46). Wobec tego w punkcie 2 wyroku zasądzono od powoda na rzecz Skarbu Państwa kwotę 390 złotych tytułem opłaty sądowej od zarzutów, której pozwany nie miał obowiązku uiszczać.

Zarządzenie 27.02.2016r.:

Doręczyć odpis wyroku wraz z uzasadnieniem pełnomocnikowi powoda.